26. Urfa

F: Sizce Urfa'lı olmak ne demek?

M: Urfa'lı olmak bir şeref. Burası kültür şehri, peygamberler şehri. Barış kardeşlik. Dil, din fark etmeksizin beraber yaşıyoruz. Urfa'lılar misafirperver. Gelen misafir gelince ağlar, önce anlamaz sonra kalınca giderken anlar ayrılmak istemez. Türkiye'nin ilk üniversitesi Urfa'dadır. Urfa medeniyetler şehri.

F: Diğer Türk kentlerine göre Konyalı ve Urfalı nasıl farklı?

M: Misal misafirperverlik, Konya'ya gidersin seni otele götürür, burada kapısını açar sana. İstanbul'a gidersin otelde kalırsın, Urfa'da tanışsan biriyle sizi misafir eder. Her kentin kendine has şeyi vardır.

F. Urfa çok karışık dediniz, din ve dil açısından. Bunun önemi nedir?

M: En çok Arap var. Kürt var. Türk var. Çerkes var.

F: Araplar genelde diğerlerinde farklı mı?

M: Hiç bir fark yok. Aynı. Devletine milletine bağlı bir şehir. Türkü, Kürdü, Arabı, Alevisi, Sünnisi, Ermenisi herkes devletine bağlı.

F: Farklı dil konuşsa da

M: Yok hayır, anadil Türkçedir. Ben Arabım ama anadilim Türkçe. Kürtler de Kürttür ama anadilimiz Türkçe bayrağımız ay yıldız.

F: Sizin mahalle nasıl bir yer?

M. Araplar, Kürtler, Türkler. En çok Arap.

F: İş olarak?

M: Tarım işi.

F: Genç olarak

M: Daha genç, doğum oranı çok. Benim 12 çocuğum var. Burada baya genç nüfus. Eyübiye genelde genç nüfus.

F: Sizin mahallenizde Suriyeli var mı?

M. %40 Suriyeli

F: Ne dil konuşuyorlar

M: Arapça Türkçe İngilizce

F: Çalışıyor mu?

M: Kimi çalışıyor kimi yurtdışında, mesleği olanlar. Aileleri burada. Herkesin iş yok tabii. Türkler de işsiz. En fazla genç nüfus Türkiye'de ve Urfa'dadır. 20 yaşında evleniyo buradakiler. İstanbul'da 30'da evleniyor, 10 sene fantazi yılı, ediyor 40 ondan sonra 1 tane çocuk yapar. Bizde her gün fantazi var. Çocuk genç nüfus. 18 yaşınnı doldurdu mu evleniyor sonra Allah ne verdiyse

F: Suriyeliler aynı sokakta mı?

M: Farklı yerlerde.

F: Günlük hayatta buradakiler ve Suriyelilerin arasındaki ilişki nasıl, bazıları hariç normal.

M: Bu Suriye'de PYD var, onlar gençleri zorla askere alıyor. Onlar da katılmıyorum diyor mecbur kaçıyor buraya. Onlar da keyfinden kaçmıyor. Mecbur kalmayan insan memleketini terk etmez. Bunlar da benim mahallemde en fazla göçmen barındıran mahalle. %40 Suriyeli var. Onlarla konuşunca diyor ki ben ne sağdayım ne solda. Diyor ki örgütler geliyor her biri 10 tane adamı olan örgüt kurmuş, adam topluyor. Buraya gelenlerin hiç biri mecburiyetten gelmez. Ben 50 yılımı vermişim, birileri gelmiş ceketimi alıp gidiyorum, bu olmaz. Artık vicdan kalmamış, merhamet yok.

F: İnsanlar artık Suriyelilere iyi davranmıyor mu yanlış mı anladım?

M: Hayır oradaki Suriye'de IŞİD PKK örgüte almak istiyorlar gençlere, savaşmak istemeyenler buraya kaçıyor, sığınıyor.

F: Burada oturanlar ne düşünüyor

M: Savaşın bitmesini ve dönmelerini istiyor. Ama çete savaşı bitmeden benim cann güvenliğim yok dönemem diyor.

F: İnsanlar günlük hayatta sohbet muhabbet ediyor mu?

M: Yani Türklerle Suriyeliler beraber çalışıyor, Türklerin yannında çalışıyor Suriyeliler. Benim mesela iş yerim var.

F: Buradakiler Türk vatandaşı ve Suriyeliler Arap. Türk vatandaşları Suriyelilere daha yakınn hissediyor mu?

M: Buradaki ilişkilerde sıkıntı yok. Ama ekonomiye çok sıkıntı. Burada iş olanağı, Suriyeliler, kısıtlı oldu. Kimi çalışıyor kimi çalışmıyor, mesleği olmayan evde oturuyor. Yardım topluyor.

F: Türk vatandaşları ve Suriyeliler arasında ne benzerlik ne farklılık var.

M: Yaşam tarzında bir sıkıntı yok. Bizim gibi yaşıyor. Benim senin gibi yaşıyor. Bizim burada Arap, Kürt burada da var Suriye'de de var aşağı yukarı aynı.

F: İki taraf da Arap olduğu için mi?

M: Arap Kürt fark etmiyor. İstanbul'da yaşayan mesela Türkçe bilmeden patron yanında çalışıyor ama buradakiler İngilizce ders aldıkları için erken uyum sağlıyorlar. Okuryazarlıkta sorun yaşamıyorlar.

F: Bazı insanlar diyor ki onlar çok farklı, bazıları o kadar değil diyor. Arap Türk vatandaşları Arap oldukları için Suriyelilere daha yakın hissedebilir mi?

M: Uyum sağlamak isteyen uyumda sorun yaşamaz. Benn Almanya'ya gitsem uyum sağlasam sorun çıkmaz ama orayı burayı kırsam sorun olur. Buraya kaç tane adam geliyor denizden Avrupa'ya gidiyor. Suriyeliler Türkiye'nin her yerinde var. Almanya'ya 300 kişi gitmiş ama burada 5 milyon var. Fransa'ya giden İngiltere'ye giden böyle Ana merkez burası. İstanbul'u görüyosunuz her türden insan var. Burası göçmenler kampı.

F. Aynı dil konuşması önemli değil.

M: Şimd Afganlar gelmiş ben Afganca bilmiyorum. Arapların konuşmasıyla benim konuşmam arasında çok fark var. Kürtler var, kimisinin dili aynı. Ama Irak'ın Kürtleriyle ben anlaşamıyorum.

F: Türk haberlerinde biz Türkler ve Suriyeliler din kardeşiyiz siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

M: Farklı mezhepten olan Suriyeiller de var. Bizim için dil din ırk fark etmez bizim için mazlum olması önemli. Peygamber efendimiz de emretmiş muhacirleri koruyun.

F: Suriyelilerle yaşamak Ukraynalılarla yaşamaktan daha kolay mı?

M: Tabii dil, Türkçe konuşuyoruz anlaşıyoruz. Almanca konuşsan belki %1'ini bilirim. Sen okumasan Türkçe bilmezdin. Ben muhtarım bana Kürtçe konuş desen konuşamam ama benim mahallemde Kürt de var o zaman ben biraz Kürtçe de öğrenmeliyim. Ama normal vatandaş olsam o kadar önemi yok.

F: Dil sadece bir araç başka bir şey değil yani.

M: Örneğin Arap olmak sizin için önemli bir şey mi?

M: Peygamber efendimiz Araptır, ondan bir şereftir.

F: Bu bir kimlik mii önemli bir şey mi, Arap hissediyor musunuz kendinizi?

M. Arap olmak şereftir. Türk olmak en büyük şeref.

F: Siz daha çok Türk hissediyosunuz.

M: Ben Türküm dilim Arap ama Türküm. Arapçayı elimin tersiyle iterim ama Türküm.

F: Dil sadece bir araç ama din açısından da herkesi kabul ediyorsunuz, peki beraber yaşamak için din bunu daha koaly hale getirmiyor mu?

M: Benim Ermeni arkadaşım vardı askerde, herkesin dilinie, dinine saygım var. Bizim burada Urfa'da Ermeniler var. Bu Ermennidir bundan alışveriş yapmam diye bir kaide yok.

F: Örneğin Afganlar daha farklı mı Suriyeliler göre?

M. Dilimiz farklı onların konuştuğundan bir şey anlayamıyoruz. Siz nasıl Türkçeyi öğrennmek zorunda kaldıysanız. Nerede anlaşabiliyorsan oraya gidebilirsin. Onlar da Türkçeyi öğrenmek zorundalar buradaki Suriyeliler.

F: İnsan olarak nasıllar Suriyeliler biraz tarif edebilir misiniz?

M: Onlar şimdi sizin gibi temiz yüzlü, kibar. Hangi ülkeye gidersen git, hangi dine, hangi dile sahip olursa olsun. Bakarsın aynı dinden de olsa çirkef, sana zarar verir ona zarar verir. Urfa'da anlaşmada bir sıkıntı yok. Mesela Suriye'de onu kesmiş bunnu kesmiş, onun kendisi kötü, o zaten hayattan vazgeçmiş.

F: Arkadaşlık oluyor mu Türkler ve Suriyeliler arasında?

M: Sıkıntı yok, ben mesela Almanla evlenicem sıkınntı var mı?

F: Ama insanlar ne düşünüyor?

M. Ben alıcaktım 2. eşi, çocuklar büyüdü. Bir kaç arkadaş evlendi Suriyelilerle mutlular. Ruslarla evlenenler var.

F. İstatistiklerde Arap Türk vatandaşları en çok Suriyeli kabul ediyor ama mahallede en az kabul ediyor.

M: Yok her mahallede var, benim mahallemde rahat 4000 Suriyeli var. Sadece benim mahallemde. Benim babam buranın ileri gelenlerindendir. Ona gelmiyor öyle bir şikayet.

F: Onlar temelli kalmaya karar verirse buradakiler ne düşünür?

M: Yok ortam düzelirse onlar da dönerler. Orada çiftliği var evi var. Sen burada 200-300 liraya çalışıyosun ama sen kendi memleketinde daha rahat olursun. Mecburi göç etmişler buraya. Devlet el atmasa kimse gelip dönmez.

F: Türkler için nasıl olur Suriyeliler temelli kalsa?

M. Temelli kalsa da bir sıkıntı yok, yapacak bir şey yok. Buralar hep Osmanlı toprağıydı.

F: Bir Osmanlı kardeşliği hissediyor musunuz?

M. Tabii canım. Ben de fahri araştırmacıyım bu konulara kafa yordum. Burası Urfa peygamberler şehri. Buraya hep peygamberler gelmiş.

F: Ukraynalılar gelse temelli kalmaya karar verse ne olur?

M. Herkese kapımız açık, muhacirlere babalık yaparız. Mağdur olan insanı her zaman ben burada korurum. Nice insanlar geldi, ben özellikle yaşlı, genç, kadınları babamın misafirhanesinde ağırladım. Biz onlara kucak açtık. Toparlanana kadar onlara yer verdik. Dinimizin emri bu. Savaşta çocuk kadın yaşlı, onları baş tacı ederiz.

F: Ve Suriyeli erkekler?

M: Şimdi ben onlara karşıyım eğer sen devletini, milletini korumazsan sen hiç bir şeysin. Amerika bi taraftan Rusya bi taraftan PKK bi taraftan IŞID bi taraftan hepsi bunlar örgüt, devlet yok başlarında ondan kaçtılar buraya.